

CSONGRÁDI UJSÁG

Előzetesi árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
TÓTH DÉNES

Szerkesztőség:
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

IV. évfolyam.

Csongrád, 1906. szeptember 2.

36. szám.

Nagyképüsködés vagy betegség?

Nem tudjuk, hogy nevéssünk-e, avagy szánozzunk, amikor egy köztisztviselő-ről oly dolgokat hallunk, akit az alább leírtak értelmében betegnek, még pedig nagyon betegnek, szanatóriumba valónak kell nyilvánítanunk.

De hogy a dolog sorrendjére térjünk, s hogy mindenki előtt a fenti nézetünk érthetőbbé váljék, az alábbiakat közöljük.

2370|1906. sz. A szegedi m. kir. pénzügyigazgatóságnak 35776|1906. számú megkeresése, 21 évült adótarozások behajtásának mellőzése tárgyában.

Határozat.

A vizsgálat megejtésére, illetve a szükséges nyilatkozatok kivételére határidőül a folyó évi augusztus hó 31. napjának d. e. 8 óráját kitűzöm s arra L. Tóth József és Faragó Péter csongrádi községi jegyzőket, továbbá L. Tóth István, Csejthey Lajos, Nagypál Imre és Forgó Gergely csongrádi lakosokat, volt községi bírókat hivatalos helyiségembe megidézem.

Miről nevezettek e határozattal értesítendőek
Csongrád, 1906. augusztus 16.

Tasnády Imre sk.
főszolgabíró.

Ludrovai Tóth István mérnök, mint volt bíró is megjelent a fenti idézés értelmében a főszolgabírói hivatalban. Kihallgatása alatt Ludrovai Tóth István jegyzőkönyvbe kívánta venni, hogy neki mint bírónak, semmi hatásköre sem volt, de különben is a szervezeti szabályrendelet értelmében mindenért a jegyzők a felelősek.

Tasnády Imre főszolgabíró kijelentette, hogy ezt nem veszi bele a jegyzőkönyvbe és egészen mást kezdett diktálni. Erre Ludrovai Tóth István mérnök megtagadta a jegyzőkönyv aláírását.

Eddig rendben volna a dolog és abban semmi kifogásolni való nem volna, csak amikor Ludrovai Tóth István mérnök a jegyzőkönyv aláírását megtagadta, Tasnády azt ne felelte volna, hogy: „az mindenre képes, aki Répás János név alatt másokat feljelentget“.

De megkapta a méltó választ, amennyiben Ludrovai Tóth István sem többet, sem kevesebbet nem mondott, mint „gazember aki állítja“.

Kérdjük, hogy mer egy szolgabírócska, egy idős, kifogástalan uriembert anélkül, hogy oka volna, sértegetni és gyanúsítani akkor, amikor más, hivatalos dologban érintkezik vele.

Az ilyen ember menjen Afrikába a kafferek közé, vagy pedig Budapestre egy idegyógyintézetbe.

Mégis hallatlan abszurdum az, hogy valaki oly vakmerő legyen akkor, amikor hivatalos dologban funkcionál, hogy megsértsen ok nélkül egy minden tekintetben felette álló uriembert. Ily eljárás nem méltó egy köztisztviselőhöz, hanem egy asztalos inashoz.

Ludrovai Tóth Istvánnak a jó Istenen kívül senki sem, de legkevésbé egy szolgabírócska árthat. Ez a szolgabírócska megfogja még tudni alaposabban is, hogy Ludrovai Tóth István nem szokott álnév alatt senkit sem feljelentgetni.

Hisszük, azt is tudja, hogy Ludrovai Tóth István a bírói állását éppen azért hagyta ott, mert ellene Répás János név alatt valaki feljelentést tett. *Hogy más is úgy járt? Az csak a véletlennek komikus összecsátása.*

Azon pedig épen nem csodálkozunk, miután látjuk, hogy a fentiek értelmében egy beteg emberrel van dolgunk, hogy egy hivatalos helyiségben — nem bünygyben — megjelentő uriembert a köztisztviselő jó ideig állva hagyjon. Minek az a sok szék ott? Ha a megyéé, akkor küldje vissza, ha sajátja, vigye haza, mert az előzékenységét régen ott hagyta az asztalos műhelyben.

Ugy ül az íróasztal mellett, mint valami Kucsuk basa és azt hiszi, hogy kis Isten, pedig csak elnyűtt szolgabírócska.

No de hagyjuk szegényt, mert nemcsak állni, hanem Bánffy szerint alkalomadtán meg is táncoltatni fog még. De ha beteg, úgy tehet amit akar, mert hiszen akkor — úgysem tudja mit csinál.

A villanyvilágítás.

Jönnek az őszi napok, a hosszú téli esték és újra a csongrádi rendőrségre lesz bizva egy vaksötétben hagyott város közbiztonsága. Ujra napirenden lesznek a boltfeltörések és kénytelenek lesznek a kereskedők külön éjjeli őrköt fogadni, mint a gazdák a mezőőrök mellett külön csőszöket tartani.

Miért, azért mert sem a lakosság, sem a vármegye törvényhatósága nem sürgeti a képviselő testületet, hogy a villanyvilágítást vigye keresztül szabályszerű módon.

Ez a dolog pedig nagyon is megérdemli a polgárságtól azt, hogy ne összetett kezekkel várják, amíg végkép elposványosodik ez a kérdés, hanem nyuljanak hozzá és segítsék dűlőre juttatni.

A kérdés az, hogy a szeptember közepére meghirdetendő községi képviselő testületi közgyűlésen keresztül lehetne-e vinni a villanyvilágításnak pályázatok mel-

lőzésével való felállítását, vagyis, hogy az ország vállalkozóit mellőzve, egyedül a szentesi teleppel kössön Csongrád szerződést, holott ha szakértőket megkérdezne, ezek feltétlenül a nyílt pályázat kiírását javasolnák, amit a törvény is parancsol.

De még egy más kérdés is felmerül itten. Hogy miután ugyis van önkéntes tűzoltóság: a 10 községi tűzoltóra fordított 6000 korona költséget inkább a közvilágításra fordítsa a város — mert ez többet használna a közbiztonságnak, mint a 10 községi tűzoltó felesleges fenntartása, ami kidobott pénz.

A harmadik kérdés az lenne, hogy vegye a közgyűlés fontolóra, miszerint itt már 8 ártezi kút van. Lesz még vagy 4 kút. Tehát oly bő vize lesz 12 kútnak, hogy ha azt egy csőbe összefoglalják és egy helyre vezetnék, nagyon szépen lehetne egy 70 lóerővel működő gépet hajtani vele. Ilyen gépe van a szentesi telepnek is csak. Ilyen géppel dolgozik számtalan város az országban és Csongrádnak feltétlen elegendő lenne egy ilyen 70 lóerővel dolgozó gép, amelyet ingyen hajtana az összes ártezi kutak vize.

Ez pedig nagy különbség, ha nem kell gőzzel hajtani a villamos telepet.

Hogy egy 70 lóerejű turbina teljesen elegendő lenne, azt Karánsebes város példája is igazolja, ahol vízi erő, egy 70 lóerejű turbina szolgáltatja a hajtóerőt. Herkulesfürdőn szintén egy 70 lóerejű turbina, Késmárk városban két drb 56 lóerejű turbina és Kassán szintén vízi erőre van berendezve a villanytelep.

De nemcsak a 8 esetleg 12—14 ártezi kút vize állhat rendelkezésünkre ingyen hajtóerő gyanánt, hanem ott van a 6 kilométer távol eső Körösi turbina is, amely még több erővel fog bírni, mint az ártezi vizek összes folyama.

Romát is úgy világítják, hogy a 28 kilométernyi távolságra fekvő Tiroli víz-erőt használgják fel hajtó erőül.

Ayorat az Almanzai vizeses hajtóerőjével világítják 27 kilométer távolságból, s az útjába eső községeket is bevilágítják.

Aspe várost 12 kilométer távolságból, Albanete várost 30 kilométer távolságból látják el turbinák útján vízi hajtóerővel. És a szomszédságukban eső falvakat, kastélyokat, gyárakat, országutakat mind világítják.

Tehát mit kellene tennünk?

Azt, hogy a szeptemberi képviselő testületi közgyűléshez benyújtani egy kérelmet aziránt, hogy töröltessék el a községi tűzoltóság, mint amelyre a tűzbiztosító társaságok érdekében a város ugy-

Szeplős arcot, naptól lesütött vagy persenésekkel tele arcot
és kezet hófehérré és üdévé varázsol már 1 tégely

Kamilla-krém. Ara
1 korona.

Kapható: Balkányi Lajos gyógyszertárában Csongrádon (Szivák-tér.)

sem képes erején felül áldozni, lévén már önkéntes tűzoltó egyesülete: hanem tegyen lépéseket az előljáróság a községi takarékpénztár és ezzel kapcsolatosan a községi tűzbiztosítás iránt.

Égetően szükséges a közbiztonság szervezése.

Végre: legelső sorban szüksége lévén a közbiztonság szempontjából a lakosságnak a közvilágítás létesítésére, határozza el a város, hogy nyílt pályázatot hirdet egy vizierőre berendezendő villanytelep létesítésére, s a legelőnyösebb ajánlattal fog szerződést kötni.

Még azt is hozzá tesszük, hogy ha a 12—14 ártézi kút vizét — ami pénzt ér — felhasználhatja az okos előljáróság bölcsen hajtóerőnek, a villanyvilágításhoz éjjel, s még felhasználhatja egy óriási halastó létesítéséhez is a saját céljaira.

Hogyan? Először úgy, hogy a 14 ártézi kút vizével nem gazdagítja a gr. Károlyiak halászati jogát a holtiszán, hanem létesít magának egy szép halastavat, a holtiszát pedig kiszárítja.

A kiszáradt meder, a talaj a városé, s ez a 2—300 hold terület egy óriási vagyont érne, ha beültetné szőlővel oly módon, hogy aki vállalkozik az ültetésre, 7—8 évig használhatja a talajt, 7—8 év múlva aztán a város kapna egy 2—300 holdas szőlőt, amelynek jövedelme évenként százezreket hozna.

Ha pedig a félrevezetők ezt is felakarnák osztani, s ettől is meg akarnak fosztani a községet, attól már nincs mit félni.

Itt már ennek a közvagyonról rabló rendszernek véget vetett az a törekvés, hogy aki adót fizet, aki községi terhet visel, az hozzá is szólhasson a közügyekhez, s része legyen a közügyek intézésében.

Egy községi közgyűlési interpelláció folytatása.

Augusztus hó 4-én tartott községi közgyűlésben Nagypál Imre községi képviselő interpellációt intézett az első bírónak, hogy mint a bukrosi birtokosság elnöke, miért engedi és miért nem lép fel erélyesen, hogy az egyesek birtokát képező kaszálókat, Forgó G. Pál és mások megtorlatlanul ne lelegeltessek le.

Az interpellációra adott akkori választ tudomásul Nagypál Imre nem vette, mert nem is vehette. Az ígért szép szó, a bíró pedig ígért mindent, de semmit sem teljesített, amennyiben még mai nap is a többek által és nemcsak Forgó G. Pál által lehajtott jöszágok, az egyesek kaszálóját a szószeres értelemben lelegelik.

A bukrosi birtokosság régebbi határozata értelmében öt évenként a járandóságot a következőképp osztja fel: Akiknek kaszáló nem kell, hanem jöszágot szándékoznak legelés végett kiadni, azok két házrész után egy járást kapnak, amelyre egy ökröt, tehenet vagy lovat hajthatnak le, vagy pedig két borjút, avagy két esiköt. Akiknek pedig nem legeletés, hanem kaszálónak kell a bukrosi birtokuk, azok kaszálóként kapták azt ki, tehát öt évig ugyanazon hely jogos tulajdonuk, amelynek mikénti kihasználásában nincsen senkinek sem beleszólása és annál inkább joga arra, hogy azon a cimen, mert nekem is van, lelegeltesse.

Nagypál Imre községi képviselőnek teljes igaza van, hogy ő mint bukrosi birtokos nem engedheti meg azt, hogy a kaszáló birtokát bárki is jogtalanul bitorolja akkor, amikor ő azon még egy pár kocsi szénát gyűjthetni remélt. Ha pedig akár ki is lelegeltette, úgy joga van kártérítést beperelni.

A közös baj végett, de meg hogy a károsult birtokos társaival Nagypál Imre egyöntetűleg járasson el, a főszolgabíróstól engedélyt kért egy népgyűlés megtartására. Azonban engedélyt nem kapva, újra elment a főszolgabíróshoz és ezzel elérkezettünk ahhoz a ponthoz, amelyet ha igaz, csak megbotránkozva vehetünk tudomásul.

Hogy pedig igaz, abban kétségünk nem lehet, mert Nagypál Imre községi képviselő szavaiban nincsen okunk kételkedni. Álljanak tehát itt a következők kuriozumképen, hogy 1906-ban még ilyen is megtörténhet.

Ugyanis Nagypál Imre kijelentette azt, hogy ha a főszolgabíró a népgyűlést nem engedélyezi, úgy a 48-as körbe, vagy pedig a saját házához fogja összehívni az érdekelteket. Erre a főszolgabíró azt mondta, hogy „megtiltom úgy a 48-as körben, mint a saját házához az ily irányú értekezlet tartását, ha azonban az mégis megtartatnék és tudomásomra jutna, úgy meg fogom büntetni“.

Ugy látszik, hogy az igen tisztelt főszolgabíró azt hiszi, hogy még mindig a Bach-korszakban vagyunk, amikor nem a hivatalnok volt a közönségért, hanem a közönség volt *szolgája* a jött-ment hivatalnok seregnek.

Nem akarjuk hinni, hogy a fenti nyilatkozat értelmében a főszolgabíró által tett kijelentések komolyak lettek volna, s így inkább a kijelentéseket tévedésnek minősítjük, mert képtelenségnek tartjuk, hogy törvényeink értelmében bárki is — államfelforgató törekvéseken kívül — házához összejöveleteket ne tarthasson.

Egyébként kíváncsiak lettünk volna arra is, hogy a főszolgabíró, ha csak önmaga lábai alól a talajt ki nem akarta volna rántani, miként akadályozta volna meg az ily irányú értekezlet tartását egy *politikai* 48-as körben.

Tévedni emberi dolog, — a basáskodás nem a mai korba való.

Nekünk, *mint mindenkittől teljesen független lapnak*, kötelességünk volt Nagypál Imre községi képviselőnek ügyét megszellőztetni, mert igaza van. Egyébként mindenkinek és mindenki ellen megteszük ezt különösen akkor, ha az ügy közérdekű.

Azonban Nagypál Imrének is szolgálunk egy jó tanáccsal, hogy mindaddig Forgó G. Pál elleni akciója sikerében bizalma nem igen lehet, amíg Söhly Gyula lesz a bukrosi birtokosság jegyzője. Tessék helyette mást választani, s majd akkor a bukrosi birtokosság ügyei is a rendes mederbe térnek.

Genua.

IV.

Genua a tengerparttól fölfelé a sziklás hegyeken lépcsőzetesen van építve úgy, hogy a tenger felől az egész város fekvését szépen át lehet tekinteni.

Utcai hol emelkednek, hol süllyednek s többnyire igen szűkek, piszkosak, hal és olaj szagúak, mint a tengeri városok általában. A házak 7—8 emelet magasak, lapos tetővel, úgy hogy a tetőkön rendszerint kisebb kertek, udvarok vannak. Különösen feltűnik főként a keskenyebb utcákon elterjedt ruha szárítási mód, ugyanis a kinyitott ablakszárnyakon és az ezekhez erősített rudakon lógnak a százszínű ruhafélék az utca felett.

Ujabbán már rendes szeleességű utcai is keletkeznek.

Több szép tere s különösen szép sétahelyei vannak gyönyörű kilátással a tengerre.

Egyik legszebb tere az Acquasola a közepén kis tóval, továbbá a Piazza Corvettó által vele összeköttetésben lévő Villetta Dinogoi tér. Ugyanitt egy mesterséges sziklacsopotról nagy-

szerű kilátás nyílik a tengerre és a közeli hegyekre épített várfalakra.

Körülbelül 80 darab igen diszes temploma közül nevezetes a Sta Anunziata Portó Giacomótól (1587), az akkori idők egyik leghíresebb műépítőtől, akinek nagy nevét számos magánház is hirdeti, e fenti templom egyszersmind Genua legszebb temploma, San Lorenzo fehér és fekete márványból kirakott csikokkal, San Ambrogio oltárképei Rubens és Giudi Rénitől való és a keresztelő-szent János ereklyéiről nevezetessé lett San Giovanni Battista kápolna.

A gazdag patriciusok magánházaai szintén mint érdekes műemlékek szerepelnek.

Tudományos intézetei és műgyűjteményei közül nevezetesek: az 1812-ben Napoleon által alapított egyetem, nagy könyvtárral, obszervatóriummal, természetrajzi és természettani gyűjteményekkel; a művészetek akadémiaja, képekkel, szobrokkal, különösen sok régiséggel, pénzekkel; a palazzi rossoi képtár és könyvtár a dogek arcképeivel.

Az összes épületein feltűnik a tiszta kőkarakter, amely tekintettel a város közelében levő építésre alkalmas kőbányákra, nem is csodálható.

Genua temetőjét a Campó Santót (szent mező) a Bisagnó völgyben, a világ legszebb temetőjének tartják.

Genuából átrándultunk Pegli falura, melynek legnagyobb nevezetessége a Villa Palavicini gyönyörű nagy parkkal, ennek megtekintése egy kalauz vezetésével 3 órát vett igénybe.

Főnevezetessége a kertnek a legritkább déli gyümölcsök halmaza, különféle egyéb ritka növény, leander erdők, mesterséges sziklák, csepkő-barlangok, vízesések és tavak. Szépek voltak az óriási citrom lugasok, melyek folyton teremnek, látni rajta bimbót, virágot, zöld és teljesen érett gyümölcsöt.

Peglitől kezdődik a festői szépségű falvak, a gazdag Riviera, szebbnél szebb fürdőkkel, sőt már Pegli fürdője is úgy berendezésénél mint előkelő látogatóközönségénél fogva is méltó helyet foglal el Riviera fürdői között. A tengeri fürdő fősajátossága a hullámverés, mely normális időben is 1 m. 1 és fél méter magas szokott lenni s melynek kellemességeiről folyóvizekhez szokott embernek alig van fogalma.

Kádár Jenő.

SZÖLLŐSY BALÁZS

Kossuth-tér.

CSONGRÁDON

ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ

Kossuth-tér.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát a legdivatosabb és remek kivitelű ékszerekben, továbbá mindennemű fali- és zsebórákban.

Ékszer- és órajavítások mindenkor a legjutányosabb árban, pontosan és lelkiismeretesen eszközölte nek.

Eiválalja beszélőgépek pontos javítását. — Régi aranyat és ezüstöt vesz és becserél.

Minden töle vett árúért és általa eszközölt javításért 5 évi jótállást vállal.

Felhívás előfizetésre.

1906. szeptember 1-jével új előfizetést nyitottunk lapunkra.

Az előfizetési ár helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 4 korona.

Fél évre 2 korona.

Negyed évre 1 korona.

Tisztelettel kérjük azon igentisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése mult hó végével lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fenakadást szenvedjen.

Lakóhelyváltozás esetén arra kérjük tisztelt előfizetőinket, miszerint új címüket idejekorán közölgék velünk, hogy a kézbesítés körül származó zavarok elkerülhetők legyenek.

Előfizetéseket mindennap elfogad

a Csongrádi Ujság
kiadóhivatala.

HIREK.

A népszerű ügyosztály szervezése.

Éveken keresztül jayveszékeltünk a kivándorlás miatt. A sok sopánkodásnak és siránkozásnak azonban a legcsekélyebb haszna sincsen. Mialatt folyik az elmélkedés szakadatlanul, folyik az elmélkedés szakadatlanul, folyik a kivándorlás is.

Nem szavakra van szükség — túlon-túl volt belőlük — hanem tettekre. Eppen ezért örömmel kell fogadni azt a hirt, hogy a kormány most már komoly küzdelmet kezd a kivándorlás ellen. Andrassy Gyula gróf belügyminiszternek már meg is van a maga nagyszabású programja, amelytől azt reméli, hogy alkalmas lesz az életbevágó kérdés megoldására. A belügyminiszter programja egyébként csakhamar a nyilvánosság elé fog kerülni. Az ősszel mint Budapestről írják, anként lesz a belügyminisztériumban és a szakértekezlet tagjai — az érdekeltektől törvényhatóságok, a kereskedelmi- és ipari kamarák, a gazdasági egyesületek képviselői — meg fogják ismerni a belügyminiszter intencióit.

Addig kell tehát ütni a vasat, a vidéknek, a községeknek is megmozdulni, küldöttségeikkel kérelmezni a nagybérleteket. Mert a kivándorlást nem korlátozni kell, hanem főtörléssé tenni.

Erre is gondolt Andrassy Gyula gróf. A jövő év elejétől fogva a belügyminisztériumban külön kivándorlási ügyosztályt szándékozik létesíteni. Ez az ügyosztály pedig, éppen a kivándorlás csökkentésére való tekintettel, azon lesz, hogy a kivándorlási kérdésnek a megélhetési viszonyokkal való kapcsolatát tanulmányozza és e tanulmányok eredményét gyakorlatilag is érvényesítse, s a szociálpolitikai agitációt is elterelje nemzetellenes irányától. Tehát Csongrád megye községei végre mégis el fogják érteni azt, hogy régi tervök, a nagybérletek megszerzése és pótdadók leszállítása megvalósul.

— **Pusztaszeri Árpád-ünnep.** Mint már évek óta, az idén is Árpád-ünnepet rendeznek a pusztaszeri emléknél. Az ünnepet ma vasárnap a következő műsorral tartják meg: Reggel 9 órakor szentmise és beszéd; mondja Várhelyi Sándor plébános; a mise alatt régi magyar egyházi éneket ad elő Zsák Lajos szegedi tanító. A mise után az ünneplő közönség elénekli a himnuszt. Alkalmi költeményt szaval Ditroi Nándor, ünnepi beszédet mond Szalay Károly, hazafias költeményt szaval Steining Gyula, szöveget: éneklő a közönség. Délután 3 órakor kezdődik a néptünnep.

— **Hegyi Antal hívei.** Amerikában Hegyi Antal hívei szomorúsággal értesültek lelkipásztoruk sorsáról. Hegyi ugyanis nagy buzgósággal szolgálta vallási és társadalmi érdekeit, árvaházat és aggápoló intézetet létesített köztük, segítsé-

gükre volt a polgári életben, szóval teljes mértékben kiérdemelte szeretetüket. Az amerikai Árpádon nevű magyar telep magyarjai, hogy visszanyerjék kedves emberüket, kegyelmi kérvényt küldtek most Polónyi igazságügyminiszterhez s elmondják ebben, mennyi jót tett velük Hegyi Antal. A kérvényt közel százan írták alá. Hegyi Antal ügyeinek e hó 14-én lesz a tárgyalása, amelynek mikénti eldőlése fogja függővé tenni csongrádi híveinek mihez tartását is.

— **Hmvásárhely és a Duna-Tisza közti csatorna.** Hódmezővásárhelyen a napokban bizottság fog üléseni a célból, hogy véleményt mondjon, hogy a törvényhatósági közgyűlés milyen álláspontot foglaljon el a Duna-Tisza közötti csatorna ügyében. E fontos kérdésben most az úgynevezett atkai kikötőtől rövidebb összeköttetést kapnak a fővárossal, mint Szegeden keresztül. Bizonyos, hogy ezért az állásfoglalásért a szegediek orrolni fognak Hmvásárhelyre, de a hmvásárhelyiek azzal a közmondással vigasztalják magukat, hogy ha minden szentnek maga felé hajlik a keze, akkor nekik is szabad egyszer a maguk, nem pedig a telhetetlen Szeged érdekét szolgálani.

— **A közigazgatás reformja.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter megbizta Fábry Sándor dr. békésmegyei főispánt a belügyi reformokra vonatkozó törvényjavaslatok központi munkálatainál való közreműködésre. Fábry Sándor, aki hasonló minőségben Széll Kálmán minisztersége alatt is jelentékeny munkálkodást fejtett ki a belügyminisztériumban, a községi és körörszokos államosítására, továbbá a vármegyei pénztárak és számvévségek visszaállítására vonatkozó reformmunkálatok anyagát készíti elő, amelyet Andrassy Gyula gróf az ősz folyamán folyamán tartandó közigazgatási szaktanácskozás elé terjeszt.

— **Községi költségvetés.** E hó 10-én tartandó közgyűlésen lesz tárgyalva a községi költségvetés. A régi bevett szokás szerint több mint bizonyos, hogy a közgyűlés majd egy kevés tagú bizottságot fog kiküldeni, amely hónapokig fogja e dolgot tárgyalni és felülvizsgálni. Ez helyes és a mostani viszonyoknak megfelelő. Az egész dologban az a baj, hogy csak a kiküldött bizottság tagjai fogják ismerni a költségvetést, míg a többi közgyűlési tagnak halvány dunctja sem lesz róla. Kívánatos lenne és már többször is hangoztatva lett, hogy az előjárás miatt nem nyomatja ki a költségvetést, hogy azt kiosztva, idő előtt áttanulmányozhassa minden egyes községi képviselő. Egyébként kíváncsiak vagyunk, hogy a mult évi számadás miért nem lett még a mai napig sem felülvizsgálva?

— **Beiratások az elemi iskolákba.** A csongrádi m. kir. állami elemi iskolába a tanulók beirattása a belterületen f. hó 6-tól 11-ig napoként d. e. 8—12 óráig a központi iskolában eszközöltetnek. A tanyai iskolai beiratások f. hó 20-tól 30-ig az illető tanyai iskolánál d. e. 8—12-ig történnék. A javító s esetleges felvételi vizsgálatra f. hó 3-tól 5-ig az iskola igazgatóságánál kell jelentkezni. Az iskola igazgatósága felhívja ennél fogva mindazon szülőket, gyámokat és gazdákat, kiknek 6—12, illetve oly gyermekeik vannak, kik még a 15 évet be nem töltötték, hogy azokat a jelzett idő alatt iskolába beirassák, oda rendszeren járassák, mert ennek elmulasztása esetén büntetetté fognak.

— **Községi közmunkánk.** Városunkon kívül eső útaink karbantartására, ügylátszik, senkinek sincs gondja. Pedig a nagy esőzések után elromlott és kikátyusodott utak állapota felől igen sok felfordult terhes kocsi tudna magyaros véleményt mondani. Egy-két hét és elkezdődik a nagy hurcolkodás a szőlőkbe, a szüretelés, a must hordás haza a városba. Kocsi-kocsi hátán fog menni a tisztaoldali agyagolt úton, de mind ez ideig a nevezett út rendbehozására lépések nem tétettek. Avagy talán az utolsó órában szándékoznak ezen utat megcsinálni, hogy a felporhanyított földön járva a sok kocsi, még nagyobb mélyedéseket csináljon? Kérjük, minnek fizetjük a községi közmunkaadót, ha ellenértékül az útjaink rendben tartását sem kapjuk?

Országos iparpártoló kongresszus.

Szeged városa mult szombaton lobogódiszt öltött. Az országos iparpártoló szövetség most tartja ott első kongresszusát.

Soha még nemesebb és hazafiasabb célért társadalmi mozgalom nem indult meg, mint az a mozgalom, amely a honi ipar pártolását és megerősödését tűzte ki célul.

Ezen első iparpártoló kongresszus nem csak arról nevezetes hogy az első ily irányú mozgalom, hanem arról is, hogy az első magyar kereskedelemügyi miniszter, Klauzál Gábor szobrának leleplezésével volt egybe kapcsolva.

Mindkét ünnepségen a kormány képvisletén kívül hetvenhat megye, város testület és egyesület képviseltette magát.

A mult vasárnap történt szoborleleplezés a szokásos ünnepségek között folyt le azzal a különbséggel hogy itt a honvédzenekar is kivonult és a Gotterhalte helyett a Himnuszt játszotta.

Megelőzőleg a városháza dísztermében az iparpártoló kongresszusnak díszülése volt, amelyen megalakulva a tisztikarát választotta meg. Azóta folytak az ülések, amelyekben sok okosszó hangzott el, de ezeket a banális igazságokat már ezer és ezer újságciikk hirdette és Isten tudja hány gyűlésen hány ezer szónok mondotta el.

Nagyon szép és nemies dolog ez az iparpártoló társadalmi mozgalom, csak az a baj, hogy kevés, jobban mondva semmi eredménye nincsen, mert annak a sok újságciikknek, szónoklatnak, az egész országot átölelő „tulipán” mozgalomnak eddig tapasztalható eredményét abban látjuk, hogy a legutolsó negyedévben 78 millió koronával több árúciikket hoztunk be Ausztriából, mint az elmúlt év ugyanazon időszakában.

A szegedi kongresszus szónokai az iparpártolást azzal akarják megvalósítani és körülbelül az ott elmondottak végeredménye az: ha az állam az egyes iparágakat szubvencióval támogatja, akkor lesz honi ipar, ha nem lesz elég szubvenció, akkor honi ipar sem lesz.

Na, ez az okoskodás már az okosság túltengése. Igenis, hogy a társadalom a paragon heverő erőit könnyebben kifejthesse, az államnak módjában van egyes intézményeket teremteni, de magukat a társadalmi erőket az állam nem teremtheti meg.

Ezt a álmot valóvá csak is az „Országos Tulipán-szövetség” valósíthatja meg akkor, ha nem csak a koncertek és bálak adásával véli felrészni a közfigyelmét a magyar iparpártolásra, hanem a szövetség sok ezen fiókjával karöltve, más módon is azon dolgozik, hogy a hatáskörük alá tartozó közönség mindenek előtt a helyi ipar termékét, csak az esetben, ha az az iparciikk helyben nem készül, más vidékről, de magyar kéz és semmi esetben a külföld termékét vásárolja.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Eladó kistrét.

Kiss Imre tudatja a t. közönséggel, hogy mintegy 5—6 hold (1200 nszögöles) első osztályú kistréti földjét, kedvező feltételek mellett eladja. Értekezni lehet Szt. Háromság téri bórúzetében (Halász-ház).

Borbevásárláshoz

keres egy nagy és tekintélyes bor-
nagykereskedés egy megbízható,
szakavatott ügynököt. — Ajánlatok
referenciákkal „Megbízható 1892”
jelige alatt Mosse Rudolf-
hoz, Budapest Ferenciektere 3.
küldendők.

Eladó ház.

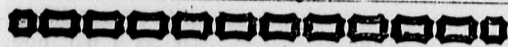
Pozsár József építésznek Uri-utca 20. sz. alatt lévő háza kedvező árért eladó. Bővebb felvilágosítást a tulajdos nos nyújt.

Kiadó szoba.

A Gróf Andrassy-utca 8. sz. alatt egy csinosan bútorozott szoba október 1-től kezdve intelligens úri embernek vagy hölgynek kiadó. Tudakozódásra felvilágosítással Egressy László postamester szolgál.

Eladó föld.

Máté János csongrádi lakosnak a gyevi dűlőben levő 97 öreg hold 800 négyszögöl földje, melyből 52 hold szántó, 45 hold 800 négyszögöl pedig legelő, jó karban álló épületekkel és gazdasági felszerelésekkel vagy esetleg anélkül is, örök áron, jutányosan eladó. A föld a várostól 4 kilométerre fekszik, egész odáig kövezett út van. Bővebb felvilágosítással az eladó Máté János (Uri-utca 19. sz.) szolgál.

Minden utáztatás és utánnomás tilos.

Thierry-féle balzsam

egyedül valódi csakis a zöld apáca védjegyvel. Törv. védve.

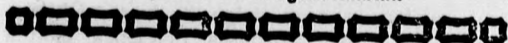

Régi jó hírnevű, felülmúlhatatlan emésztési zavaroknál, gyomor-bajnál, hűtés, mellbetegség, influenza stb. Ára 12 üveg vagy 6 dupla üveg, vagy 1 gr. különleges üveg patendugóval ellátva 5 K franco.

Thierry Centifolium-kenőcse elismert paratlan bármily régi sebek, gyuladás, sérülés és mindenemű daganatok ellen. Egy tegely ára bérmentve 3 K 60 f, pénz előre küldés vagy utánvét mellett.

THIERRY A.
gyógyszertárában
Pregrada, Rohits-Sauerbrunn mellett.

Számos kintünetés és haláira kívánatra bérmentve küldetik. Kapható: Török J. és Dr. Egger J. és L. Budapest, Vértes L. Lugos és a nagyobb gyógyszer-tárakban és drogueriákban.

A már 32 éve a kerékpár világot uraló eredeti angol
Helical Premier
és
The Champion

kerékpárokat dupla harang csapággal 3 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül, szigorúan az eredeti gyári árakon 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gummik, csengők, lámpák, pedálok, láncok, conusok, csészéket stb. óriási forgalmunk következtében

30% áreszállítással

szállítunk vidékre és bárhová.

Elsőrendű **Singer varrógépek** szigorúan szabott eredeti gyári árakon 75 koronától feljebb havi 8-10 koronás részletre. (Használt gépeket becsérélünk).

Láng Jakab és Fia kerékpár és varrógép nagykereskedők.

Ausztria-Magyarország legnagyobb, legmegbízhatóbb és legrégebb kerékpár-raktára.

Budapest, József-hörút 41. szám.

Fiók-üzlet: Baross-u. 4. és Budán II., Zsigmond-u. 9.

Disz árjegyzékünk 700 képpel ingyen és bérmentve.

Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel olcsón csináljuk.

Ha jól és olcsón

akarja iskolába járó gyermekének szükséges tankönyveket és tanszereket beszerezni, úgy keresse fel

BOZÓ ÉS JUSTIN

könyv- és papírüzletét és ott eszközölje bevásárlásait.

A Hasznos-féle

rosházi kenyéruztelében folyó hó 1-től kapható valódi mézdes csemegeszőlő, valamint kitűnő nagyszabású füstölt hús és szalámi, ami mellé igen jó az eddig 12 kr.-ért mért szalon kenyér, = leszállított áron 1 kiló 10 kr.-ért =

6011/1906. sz.

Hirdetmény.

Az 1905. és 1906. évi III. oszt. kerületi adórajstrom 1906. évi szeptember hó 3-ik napjától 1906. évi szeptember hó 10-ik napjáig a számtisztviselő hivatalban közszemlére tételük, hol az a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s az ellen azok, kik ezen adóval a múlt évben is megrovva voltak, a lajstrom kitételeinek napjától, azok pedig, kik ezen adóval megrovva nem voltak, adótorozásaiuknak az adókönyvecskéikben történt bejegyzésétől számított 15 nap alatt felszólamlásukat az előjárásához benyújtatják.

Az elkészve beadott felszólamlások figyelembe vételni nem fognak.

Csongrád 1906. évi augusztus 29-én.

Kovács, jegyző.

Eladó szőlő.

Deák Istvánnak az öreg szőlőben, a tisztaoldalon egy hold 32 nyszögöl szőlője, Bagossy József és Draskovics Dezső szomszédságában eladó. Ertekezni lehet a tulajdonossal Kétág-utca 44. sz. alatt.

Nagy meglepetés!

Ez életben nem lesz ilyen alkalom.

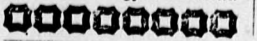
650 drb csak 1 fnt 95 kr.

Egy díszesen aranyozott 36 óráig járó anker-óra lánccal együtt, pontos nassoni 3 évi jótállás, 1 díszes súlyemnyakkendő, 2 finom zsebkendő, 1 órágyűrű, 2 mék köve, 1 gyűrű, 1 szék, 1 borostyánból készült női brostú, 1 zsebkönyv, 1 pénzárca, 1 pár kéztölgomb, 3 inggomb aranyozott patent kapocsal, 1 remek képes album a világ 10 legszebb képével, 3 jux tárgy, nagyon nevezetű fiatalok és öregek számára, 1 nickel evőeszköz, 20 drb a levelezéshez szükséges tárgy és még 400 különféle, a házban elválaszthatatlan tárgy, mindazokat az órával együtt, ami csak maga megéri az összeget 1 fnt 95 kr-ért küldi utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett

a sváici óra-exportház

A. Gelb, Krakau, 47.

2 csomag rendelésnél egy angol borotva ingyen küldetik.

Új bútor-raktár.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Kossuth-terem, a Lilienthal-féle házban, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

BÚTOR-RAKTÁRT

rendeztem be, hol raktáron tartok szalon-, ebédlő-, háló- és úriszoba-berendezéseket, valamint menyasszonyi bútorokat úgy a legegyszerűbb, mint a legfinomabb kivitelben. Az összes bútorok a legjobb anyagból vannak készítve, s azokat a legolcsóbb áráért árúsitom.

Kívánatra különleges bútorokat a leg-
rövidebb idő alatt szállítok, s azokról rajzokkal és költségtervezetekkel mindenkor szolgálok.

Amidőn még kérem a n. é. közönség nagybecsült pártfogását, egyúttal felhívom becses figyelmét bútor-raktáram mielőbbi megtekintésére.

Gláh Lajos
asztalos mester.

Hirdetmény.

Az 1907. évi községi közpénztári, nagyréti gazdasági, bukrosi birtokossági, iskolaalap, kórházalap, szegényalap, közmunkaalap, járdaalap, fogyasztási adó költségvetési előirányzatai 1906 évi augusztus hó 27-től kezdődő 15 napon keresztül, vagyis 1906 évi szeptember hó 10-ig alulírott jegyző hivatalos helyiségében közszemlére ki lesznek téve. Ezen költségvetési előirányzatokat, valamint az ezek ellen az adófizetők által esetleg beadandó észrevételeket Csongrád község képviselő testülete az 1906. évi szeptember hó 10-én délelőtt 9 órakor megtartandó közgyűlésen fogja tárgyalás alá venni.

Csongrádon, 1906. augusztus 23.

Kovács jegyző.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63.
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoricamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Az ismét itt levő tanév alkalmából könyvkötészetemet tankönyvek olcsó árért való bekötésére van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani. A könyvek bekötését, jó erős kötésben, még aznap teljesítem.
Vaskovics Ferenc műkönyvkötő.